הגדה
של פסח

מוּכָן וּמְזֻמָּן

לְקַיֵּם מִצְוַת עֲשֵׂה
שָׁמוֹר אֶת חֹדֶשׁ הָאָבִיב
זָכוֹר אֶת הַיּוֹם
אֲשֶׁר בּוֹ יְצָאתֶם

ניבים

דּוֹבְרִים אֵלַי: זְרָעֵינוּ/
בְּמַעֲנִית לֵבָב/ וְיוֹם יַגִּיעַ
-וְהָיִינוּ לְשִׁבֳּלֵי זָהָב/
וְיֶלֶד רַךְ יָבוֹא אֵלֶיךָ/
פִּרְחֵי דָגָן לָבוֹר/ וְהָלַךְ
דַּל בְּמְלִילוֹתֶיךָ/ רַעֲבוֹנוֹ
יִשָּׁבֵר/ חֲרֹשׁ, חוֹרֵשׁ,
וּזְרַע, זוֹרֵעַ/ בְּמַעֲנִית
הַלֵּב/ וּבוֹאוּ, בּוֹאוּ, זָר
וָרֵעַ לְחַג קָצִיר קָרֵב.

דבר

אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ
אֲלֵהֶם: כִּי תָבוֹאוּ אֶל
הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֲנִי נוֹתֵן
לָכֶם וּקְצַרְתֶּם אֶת קְצִירָהּ
וַהֲבֵאתֶם אֶת עֹמֶר רֵאשִׁית
קְצִירְכֶם אֶל הַכֹּהֵן:

ראינו עמלנו

בַּעֲמַל הַנְּמָלִים / כָּל אִישׁ
יָבִיא כְּעֹמֶר אֲלֻמּוֹת / גָּדִישׁ
דָּגָן יָקוּם לְתַלְפִּיּוֹת / וְשִׁבֳּלָיו
פְּנִימָה פְּנִימָה הַשִּׁבֳּלִים /

ראינו עמלנו

זֶה עֲמַל הַנְּמָלִים / כֵּן יִרְבֶּה
לוֹ יְבֹרַךְ כִּפְלַיִם / מִשְׁמַנֵּי הָאָרֶץ
וּמִטַּל שָׁמַיִם / עִם שִׁבֳּלִים
פְּנִימָה פְּנִימָה הַשִּׁבֳּלִים /

ראינו עמלנו

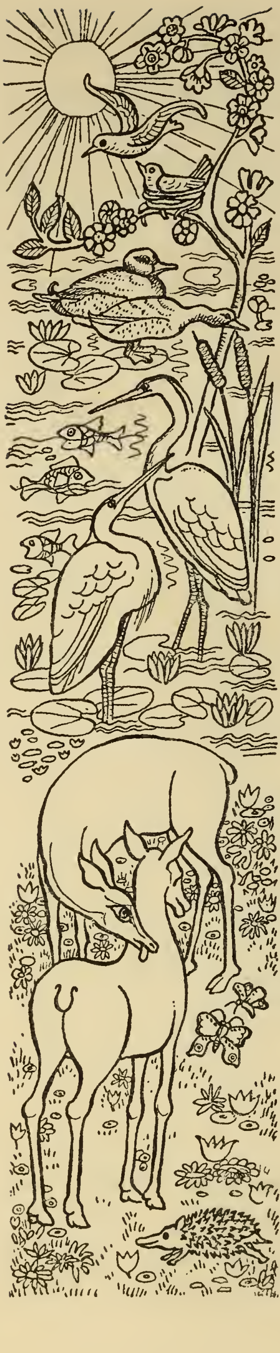
הוּא עֲמַל הנמלים / שִׁמְרוּ אֵפוֹא
אַחִים אוֹגְרֵי הַבָּר / לְיוֹם מצור
יָעוּט אוֹיֵב וְצָר / הַשִּׁבֳּלִים
פְּנִימָה פְּנִימָה הַשִּׁבֳּלִים /

כִּי הִנֵּה הַסְּתָו עָבָר
הַגֶּשֶׁם חָלַף הָלַךְ לוֹ:
הַנִּצָּנִים נִרְאוּ בָאָרֶץ
עֵת הַזָּמִיר הִגִּיעַ
וְקוֹל הַתּוֹר נִשְׁמַע
בְּאַרְצֵנוּ:
הַתְּאֵנָה חָנְטָה פַגֶּיהָ
וְהַגְּפָנִים סְמָדַר נָתְנוּ
רֵיחַ:

קוֹל דּוֹדִי הִנֵּה זֶה
בָּא
מְדַלֵּג עַל הֶהָרִים
מְקַפֵּץ עַל הַגְּבָעוֹת:
דּוֹמֶה דוֹדִי לִצְבִי
אוֹ לְעֹפֶר הָאַיָּלִים:

אָנָה הָלַךְ דּוֹדֵךְ
הַיָּפָה בַּנָּשִׁים
אָנָה פָּנָה דוֹדֵךְ
וּנְבַקְשֶׁנּוּ עִמָּךְ:
דּוֹדִי יָרַד לְגַנּוֹ
לַעֲרוּגוֹת הַבֹּשֶׂם:

מַה יָּפִית

מַה יָּפִית הָאָבִיב
בַּשָּׂדֶה בָּאָחוּ
הַנִּצָּנִים יִפְרָחוּ
צַהֲלַת חַיִּים סָבִיב
מַה יָּפִית הָאָבִיב
מַה נָּעַמְתָּ הָאָבִיב

מַה יָּפִית הָעוֹלָם
יָם דָּגָן פָּתוּחַ
רַךְ גַּלִּים בָּרוּחַ
וּמְאִירִים פְּנֵי הָאָדָם
מַה יָּפִית הָעוֹלָם
מַה נָּעַמְתָּ הָעוֹלָם

מַה יָּפִית בֹּקֶר אוֹר
כָּל עָנָף כָּל עֵשֶׂב
יֵשְׁתְּ מִטַּל הַכֶּסֶף
יִשְׁתּוּ טַל יָפִיצוּ מוֹר
מַה יָּפִית בֹּקֶר אוֹר
מַה נָּעַמְתָּ בֹּקֶר אוֹר

הִגִּיעַ לֵיל פֶּסַח: הַלַּיְלָה הַזֶּה כָּל
הָעוֹלָם כֻּלּוֹ אוֹמֵר בּוֹ הַלֵּל: הַלַּיְלָה
הַזֶּה אוֹצְרוֹת טְלָלִים נִפְתָּחִים:

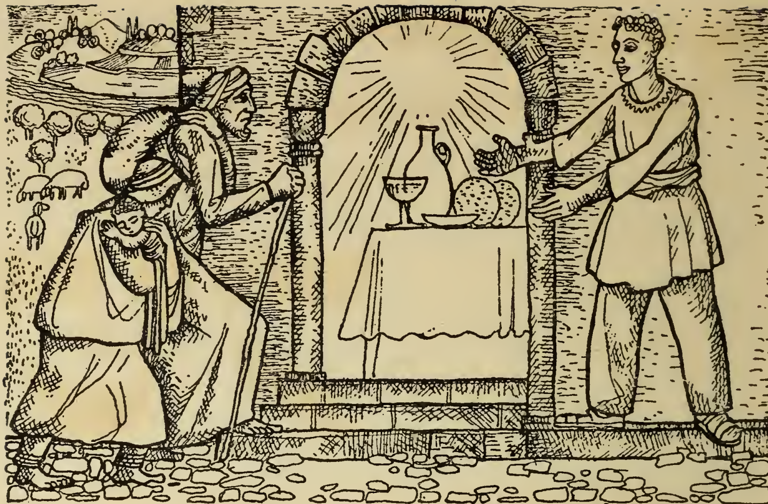
טַל

תֵּן לִרְצוֹת אַרְצֶךָ צַוֵּה שָׁנָה טוֹבָה
שִׁיתֵנוּ בְרָכָה בְּדִיצֶךָ וּמְעֻטֶּרֶת פְּרִי הָאָרֶץ
רֹב דָּגָן וְתִירוֹשׁ לְגָאוֹן וּלְתִפְאֶרֶת
בְּהַפְרִיצֶךָ קוֹמֵם עִיר כְּסֻכָּה נוֹתֶרֶת
עִיר בָּהּ חֶפְצֶךָ שִׂימָה בְּיָדְךָ עֲטֶרֶת

טַל

ב

שָׁמוֹר אֶת חֹדֶשׁ הָאָבִיב
זָכוֹר אֶת הַיּוֹם אֲשֶׁר בּוֹ יְצָאתֶם

הא

הָא לַחְמָא עַנְיָא
דִּי אֲכַלוּ אַבְהָתָנָא
בְּאַרְעָא דְמִצְרָיִם
כָּל דִּכְפִין יֵיתֵי וְיֵכוֹל
כָּל דִּצְרִיךְ יֵיתֵי וְיִפְסַח

מַה נִּשְׁתַּנָּה

הַלַּיְלָה הַזֶּה מִכָּל הַלֵּילוֹת

שֶׁבְּכָל הַלֵּילוֹת אָנוּ
אוֹכְלִין חָמֵץ וּמַצָּה
הַלַּיְלָה הַזֶּה כֻּלּוֹ מַצָּה

שֶׁבְּכָל הַלֵּילוֹת אָנוּ
אוֹכְלִין שְׁאָר יְרָקוֹת
הַלַּיְלָה הַזֶּה כֻּלּוֹ מָרוֹר

שֶׁבְּכָל הַלֵּילוֹת אֵין אָנוּ
מַטְבִּילִין אֲפִלּוּ פַּעַם אֶחָת
הַלַּיְלָה הַזֶּה שְׁתֵּי פְעָמִים

שֶׁבְּכָל הַלֵּילוֹת אָנוּ אוֹכְלִין
בֵּין יוֹשְׁבִין וּבֵין מְסֻבִּין
הַלַּיְלָה הַזֶּה כֻּלָּנוּ מְסֻבִּין

עֲבָדִים הָיִינוּ לְפַרְעֹה בְּמִצְרָיִם וַיּוֹצִיאֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ מִשָּׁם

בְּיָד חֲזָקָה וּבִזְרוֹעַ נְטוּיָה.
וְאִלּוּ לֹא הוֹצִיא הַקָּדוֹשׁ
בָּרוּךְ הוּא אֶת אֲבוֹתֵינוּ
מִמִּצְרַיִם הֲרֵי אָנוּ וּבָנֵינוּ
וּבְנֵי בָנֵינוּ מְשֻׁעְבָּדִים הָיִינוּ
לְפַרְעֹה בְּמִצְרָיִם. וַאֲפִילוּ
כֻּלָּנוּ חֲכָמִים, כֻּלָּנוּ נְבוֹנִים,
כֻּלָּנוּ זְקֵנִים, כֻּלָּנוּ יוֹדְעִים
אֶת הַתּוֹרָה - מִצְוָה עָלֵינוּ
לְסַפֵּר בִּיצִיאַת מִצְרַיִם, וְכָל
הַמַּרְבֶּה לְסַפֵּר בִּיצִיאַת
מִצְרַיִם הֲרֵי זֶה מְשֻׁבָּח.

מַעֲשֶׂה בְּרַבִּי אֱלִיעֶזֶר וְרַבִּי
יְהוֹשֻׁעַ וְרַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה וְרַבִּי
עֲקִיבָא וְרַבִּי טַרְפוֹן שֶׁהָיוּ מְסֻבִּין
בִּבְנֵי בְרַק. וְהָיוּ מְסַפְּרִים בִּיצִיאַת
מִצְרַיִם כָּל אוֹתוֹ הַלַּיְלָה עַד שֶׁבָּאוּ
תַלְמִידֵיהֶם וְאָמְרוּ לָהֶם רַבּוֹתֵינוּ
הִגִּיעַ זְמַן קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁל שַׁחֲרִית.

בְּנֶגֶד אַרְבָּעָה בָנִים
דִּבְּרָה תוֹרָה. אֶחָד חָכָם.
וְאֶחָד רָשָׁע. וְאֶחָד תָּם.
וְאֶחָד שֶׁאֵינוֹ יוֹדֵעַ לִשְׁאוֹל:

חכם מָה הוּא אוֹמֵר. מָה
הָעֵדוֹת וְהַחֻקִּים
וְהַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר צִוָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶתְכֶם.
וְאַף אַתָּה אֱמָר לוֹ כְּהִלְכוֹת הַפֶּסַח. אֵין
מַפְטִירִין אַחַר הַפֶּסַח אֲפִיקוֹמָן:

רשע מָה הוּא אוֹמֵר. מָה
הָעֲבוֹדָה הַזֹּאת לָכֶם.
לָכֶם וְלֹא לוֹ. וּלְפִי שֶׁהוֹצִיא אֶת עַצְמוֹ
מִן הַכְּלָל כָּפַר בְּעִקָּר. וְאַף אַתָּה
הַקְהֵה אֶת שִׁנָּיו וֶאֱמָר לוֹ בַּעֲבוּר זֶה
עָשָׂה יְיָ לִי בְּצֵאתִי מִמִּצְרָיִם. לִי וְלֹא
לוֹ. אִלּוּ הָיָה שָׁם לֹא הָיָה נִגְאָל:

תם מָה הוּא אוֹמֵר. מַה זֹּאת.
וְאָמַרְתָּ אֵלָיו בְּחֹזֶק יָד
הוֹצִיאָנוּ יְיָ מִמִּצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים:

ושאינו יודע לשאל אַתְּ פְּתַח לוֹ. שֶׁנֶּאֱמַר
וְהִגַּדְתָּ לְבִנְךָ בַּיּוֹם הַהוּא
לֵאמֹר בַּעֲבוּר זֶה עָשָׂה
יְיָ לִי בְּצֵאתִי מִמִּצְרָיִם:

ידע תדע
כי גר יהיה זרעך
בארץ לא להם
ועבדום וענו אתם
ארבע מאות שנה. וגם
את הגוי אשר יעבדו
דן אנכי ואחרי כן
יצאו ברכוש גדול.

והיא שעמדה
לאבותינו ולנו שלא
אחד בלבד עמד
עלינו לכלותנו אלא
שבכל דור ודור
עומדים עלינו לכלותנו
והקדוש ברוך הוא
מצילנו מידם.

ויקם מלך חדש על מצרים אשר לא ידע את
יוסף: ויאמר אל עמו הנה עם בני ישראל
רב ועצום ממנו: הבה נתחכמה לו פן ירבה
והיה כי תקראנה מלחמה ונוסף גם הוא על
שנאינו ונלחם בנו ועלה מן הארץ: וישימו
עליו שרי מסים למען ענתו בסבלתם ויבן
ערי מסכנות לפרעה את פתם ואת רעמסס:

וכאשר יענו אתו
כן ירבה וכן יפרץ

יֵּלֶךְ אִישׁ מִבֵּית לֵוִי וַיִּקַּח אֶת בַּת לֵוִי׃ וַתַּהַר הָאִשָּׁה וַתֵּלֶד
בֵּן וַתֵּרֶא אֹתוֹ כִּי טוֹב הוּא וַתִּצְפְּנֵהוּ שְׁלֹשָׁה יְרָחִים׃ וְלֹא
יָכְלָה. עוֹד הַצְּפִינוֹ וַתִּקַּח לוֹ תֵּבַת גֹּמֶא וַתַּחְמְרָה בַחֵמָר
וּבַזָּפֶת וַתָּשֶׂם בָּהּ אֶת הַיֶּלֶד וַתָּשֶׂם בַּסּוּף עַל שְׂפַת הַיְאֹר׃
וַתֵּתַצַּב אֲחֹתוֹ מֵרָחֹק לְדֵעָה מַה יֵּעָשֶׂה לוֹ׃ וַתֵּרֶד בַּת פַּרְעֹה
לִרְחֹץ עַל הַיְאֹר וְנַעֲרֹתֶיהָ הֹלְכֹת עַל יַד הַיְאֹר וַתֵּרֶא אֶת
הַתֵּבָה בְּתוֹךְ הַסּוּף וַתִּשְׁלַח אֶת אֲמָתָהּ וַתִּקָּחֶהָ׃ וַתִּפְתַּח
וַתִּרְאֵהוּ אֶת הַיֶּלֶד וְהִנֵּה נַעַר בֹּכֶה וַתַּחְמֹל עָלָיו וַתֹּאמֶר
מִיַּלְדֵי הָעִבְרִים זֶה׃ וַתֹּאמֶר אֲחֹתוֹ אֶל בַּת פַּרְעֹה הַאֵלֵךְ

וְקָרָאתִי לָךְ אִשָּׁה מֵינֶקֶת מִן הָעִבְרִיֹּת וְתֵינִק לָךְ אֶת הַיָּלֶד׃
וַתֹּאמֶר לָהּ בַּת פַּרְעֹה לֵכִי וַתֵּלֶךְ הָעַלְמָה וַתִּקְרָא אֶת
אֵם הַיָּלֶד׃ וַתֹּאמֶר לָהּ בַּת פַּרְעֹה הֵילִיכִי אֶת הַיֶּלֶד הַזֶּה
וְהֵינִקִהוּ לִי וַאֲנִי אֶתֵּן אֶת שְׂכָרֵךְ וַתִּקַּח הָאִשָּׁה הַיֶּלֶד
וַתְּנִיקֵהוּ׃ וַיִּגְדַּל הַיֶּלֶד וַתְּבִאֵהוּ לְבַת פַּרְעֹה וַיְהִי לָהּ לְבֵן
וַתִּקְרָא שְׁמוֹ מֹשֶׁה וַתֹּאמֶר כִּי מִן הַמַּיִם מְשִׁיתִהוּ׃

וַיְהִי בַּיָּמִים הָהֵם וַיִּגְדַּל מֹשֶׁה וַיֵּצֵא אֶל אֶחָיו וַיַּרְא בְּסִבְלֹתָם
וַיַּרְא אִישׁ מִצְרִי מַכֶּה אִישׁ עִבְרִי מֵאֶחָיו׃ וַיִּפֶן כֹּה וָכֹה
וַיַּרְא כִּי אֵין אִישׁ וַיַּךְ אֶת הַמִּצְרִי וַיִּטְמְנֵהוּ בַּחוֹל׃ וַיֵּצֵא בַּיּוֹם
הַשֵּׁנִי וְהִנֵּה שְׁנֵי אֲנָשִׁים עִבְרִים נִצִּים וַיֹּאמֶר לָרָשָׁע לָמָּה
תַכֶּה רֵעֶךָ׃ וַיֹּאמֶר מִי שָׂמְךָ לְאִישׁ שַׂר וְשֹׁפֵט עָלֵינוּ הַלְהָרְגֵנִי
אַתָּה אֹמֵר כַּאֲשֶׁר הָרַגְתָּ אֶת הַמִּצְרִי וַיִּירָא מֹשֶׁה וַיֹּאמַר
אָכֵן נוֹדַע הַדָּבָר׃ וַיִּשְׁמַע פַּרְעֹה אֶת הַדָּבָר הַזֶּה וַיְבַקֵּשׁ
לַהֲרֹג אֶת מֹשֶׁה וַיִּבְרַח מֹשֶׁה מִפְּנֵי פַרְעֹה וַיֵּשֶׁב בְּאֶרֶץ מִדְיָן׃

וּמֹשֶׁה הָיָה רֹעֶה אֶת צֹאן יִתְרוֹ חֹתְנוֹ כֹּהֵן מִדְיָן וַיִּנְהַג אֶת הַצֹּאן אַחַר הַמִּדְבָּר וַיָּבֹא אֶל הַר הָאֱלֹהִים חֹרֵבָה: וַיֵּרָא מַלְאַךְ יְהוָה אֵלָיו בְּלַבַּת אֵשׁ מִתּוֹךְ הַסְּנֶה וַיַּרְא וְהִנֵּה הַסְּנֶה בֹּעֵר בָּאֵשׁ וְהַסְּנֶה אֵינֶנּוּ אֻכָּל: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אָסֻרָה נָּא וְאֶרְאֶה אֶת הַמַּרְאֶה הַגָּדֹל הַזֶּה מַדּוּעַ לֹא יִבְעַר הַסְּנֶה: וַיַּרְא יְהוָה כִּי סָר לִרְאוֹת וַיֹּאמֶר אַל תִּקְרַב הֲלֹם שַׁל נְעָלֶיךָ מֵעַל רַגְלֶיךָ כִּי הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אַתָּה עוֹמֵד עָלָיו אַדְמַת קֹדֶשׁ הוּא: וַיֹּאמֶר יְהוָה רָאֹה רָאִיתִי אֶת עֳנִי עַמִּי אֲשֶׁר בְּמִצְרָיִם וְאֶת צַעֲקָתָם שָׁמַעְתִּי: וְעַתָּה לְכָה וְאֶשְׁלָחֲךָ אֶל פַּרְעֹה וְהוֹצֵא אֶת עַמִּי בְנֵי יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרָיִם:

כְּשֶׁהָיָה מֹשֶׁה רַבֵּנוּ רוֹעֶה

צֹאנוֹ שֶׁל יִתְרוֹ בַּמִּדְבָּר בָּרַח מִמֶּנּוּ גְּדִי, וְרָץ אַחֲרָיו עַד שֶׁהִגִּיעַ לַחֲסוּת. נִזְדַּמְּנָה לוֹ בְּרֵכָה שֶׁל מַיִם וְעָמַד הַגְּדִי לִשְׁתּוֹת. כֵּיוָן שֶׁהִגִּיעַ מֹשֶׁה אֶצְלוֹ, אָמַר: אֲנִי לֹא הָיִיתִי יוֹדֵעַ שֶׁרָץ הָיִיתָ מִפְּנֵי צָמָא, עָיֵף אַתָּה. הִרְכִּיבוֹ עַל כְּתֵפוֹ וְהָיָה מְהַלֵּךְ. אָמַר הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא: יֵשׁ לְךָ רַחֲמִים לִנְהֹג צֹאנוֹ שֶׁל בָּשָׂר וָדָם כָּךְ - חַיֶּיךָ, אַתָּה תִרְעֶה צֹאנִי יִשְׂרָאֵל.

הַיּוֹם אַתֶּם יֹצְאִים
בְּחֹדֶשׁ הָאָבִיב

וַיֵּלֶךְ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וַיַּאַסְפוּ אֶת כָּל זִקְנֵי בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל׃ וַיְדַבֵּר אַהֲרֹן אֵת כָּל הַדְּבָרִים אֲשֶׁר
דִּבֶּר יְיָ אֶל מֹשֶׁה וַיַּאֲמֵן הָעָם וַיִּקְּדוּ וַיִּשְׁתַּחֲווּ׃
וְאַחַר בָּאוּ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וַיֹּאמְרוּ אֶל פַּרְעֹה כֹּה
אָמַר יְהוָֹה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל שַׁלַּח אֶת עַמִּי׃ וַיֹּאמֶר
פַּרְעֹה לֹא יָדַעְתִּי אֶת יְהוָֹה וְגַם אֶת יִשְׂרָאֵל לֹא
אֲשַׁלֵּחַ׃ וַיְהִי בַּחֲצִי הַלַּיְלָה וַיהוָֹה הִכָּה כָל בְּכוֹר
בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבְּכֹר פַּרְעֹה הַיֹּשֵׁב עַל כִּסְאוֹ
עַד בְּכוֹר הַשְּׁבִי אֲשֶׁר בְּבֵית הַבּוֹר׃ וַיָּקָם
פַּרְעֹה וַיִּקְרָא לְמֹשֶׁה וּלְאַהֲרֹן לַיְלָה וַיֹּאמֶר
קוּמוּ צְּאוּ מִתּוֹךְ עַמִּי גַּם אַתֶּם גַּם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃

זָכוֹר אֶת הַיּוֹם הַזֶּה
אֲשֶׁר יְצָאתֶם מִמִּצְרַיִם
מִבֵּית עֲבָדִים

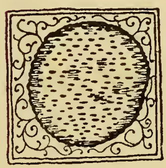

בָּן גַּמְלִיאֵל הָיָה אוֹמֵר כָּל מִי
שֶׁלֹּא אָמַר שְׁלֹשָׁה דְבָרִים אֵלּוּ
בַּפֶּסַח לֹא יָצָא יְדֵי חוֹבָתוֹ וְאֵלּוּ הֵן:

פסח
מצה
מרור

פֶּסַח שֶׁהָיוּ אֲבוֹתֵינוּ אוֹכְלִים בִּזְמַן
שֶׁבֵּית הַמִּקְדָּשׁ הָיָה קַיָּם עַל שׁוּם
מָה: עַל שׁוּם שֶׁפָּסַח הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ
הוּא עַל בָּתֵּי אֲבוֹתֵינוּ בְּמִצְרַיִם.

מַצָּה זוֹ שֶׁאָנוּ אוֹכְלִים עַל שׁוּם
מָה: עַל שׁוּם שֶׁלֹּא הִסְפִּיק בְּצֵקָם
שֶׁל אֲבוֹתֵינוּ לְהַחֲמִיץ עַד שֶׁנִּגְלָה
עֲלֵיהֶם מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים
הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא וּגְאָלָם:

מָרוֹר זֶה שֶׁאָנוּ אוֹכְלִים עַל שׁוּם
מָה: עַל שׁוּם שֶׁמֵּרְרוּ הַמִּצְרִים
אֶת חַיֵּי אֲבוֹתֵינוּ בְּמִצְרַיִם:

בְּכָל דּוֹר

וָדוֹר חַיָּב אָדָם לִרְאוֹת
אֶת עַצְמוֹ כְּאִלּוּ הוּא יָצָא
מִמִּצְרָיִם. שֶׁנֶּאֱמַר: וְהִגַּדְתָּ
לְבִנְךָ בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר
בַּעֲבוּר זֶה עָשָׂה יְיָ לִי
בְּצֵאתִי מִמִּצְרָיִם: לֹא
אֶת אֲבוֹתֵינוּ בִּלְבָד גָּאַל
הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא אֶלָּא
אַף אוֹתָנוּ גָּאַל עִמָּהֶם.
שֶׁנֶּאֱמַר: וְאוֹתָנוּ הוֹצִיא
מִשָּׁם לְמַעַן הָבִיא אוֹתָנוּ
לָתֶת לָנוּ אֶת הָאָרֶץ
אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לַאֲבוֹתֵינוּ:

בְּצֵאת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרָיִם בֵּית יַעֲקֹב מֵעַם לֹעֵז:
הָיְתָה יְהוּדָה לְקָדְשׁוֹ יִשְׂרָאֵל מַמְשְׁלוֹתָיו:
הַיָּם רָאָה וַיָּנֹס הַיַּרְדֵּן יִסֹּב לְאָחוֹר:
הֶהָרִים רָקְדוּ כְאֵילִים גְּבָעוֹת כִּבְנֵי צֹאן:
מַה לְּךָ הַיָּם כִּי תָנוּס הַיַּרְדֵּן תִּסֹּב לְאָחוֹר:
הֶהָרִים תִּרְקְדוּ כְאֵילִים גְּבָעוֹת כִּבְנֵי צֹאן:
מִלִּפְנֵי אָדוֹן חוּלִי אָרֶץ מִלִּפְנֵי אֱלוֹהַּ יַעֲקֹב:

וישלח

משה אנשים לתור את ארץ
כנען ויעלו ויתרו את הארץ
ממדבר צן עד רחב לבא
חמת: ויעלו בנגב ויבאו עד נחל אשכל ויכרתו
משם זמורה ואשכול ענבים אחד וישאהו
במוט בשנים ומן הרמנים ומן התאנים:

וישבו

מתור הארץ ויספרו ויאמרו
באנו אל הארץ אשר שלחתנו
וגם זבת חלב ודבש הוא וזה
פריה: אפס כי עז העם הישב בארץ והערים
בצרות גדלת מאד וגם ילדי הענק ראינו שם:
לא נוכל לעלות אל העם כי חזק הוא ממנו:
והארץ אשר עברנו בה ארץ אכלת יושביה
הוא וכל העם אשר ראינו בתוכה אנשי
מדות: ויהס כלב את העם אל משה ויאמר
עלה נעלה וירשנו אתה כי יכול נוכל לה:

בָּרוּךְ אֲשֶׁר גְּאָלָנוּ וְגָאַל אֶת אֲבוֹתֵינוּ
מִמִּצְרַיִם וְהִגִּיעָנוּ לַלַּיְלָה הַזֶּה לֶאֱכָל
בּוֹ מַצָּה וּמָרוֹר כֵּן יַגִּיעֵנוּ לְמוֹעֲדִים
וְלִרְגָלִים אֲחֵרִים הַבָּאִים לִקְרָאתֵנוּ לְשָׁלוֹם
שְׂמֵחִים בְּבִנְיָן שָׂשִׂים בַּעֲבוֹדָה וְנָשִׁיר
שִׁיר חָדָשׁ עַל גְּאֻלָּתֵנוּ וְעַל פְּדוּת נַפְשֵׁנוּ.

עַל הֶהָרִים שְׂאוּ קוֹלְכֶם שִׁיר חָדָשׁ
גְּבָעוֹת יִמְחֲאוּ כַף שִׁיר חָדָשׁ
עֲלֵה נַעֲלֶה אֶל הַר צִיּוֹן נַעֲלֶה
בְּשִׂמְחָה וּבְצָהֳלָה נַעֲלֶה
בְּקוֹל תְּרוּעָה בְּקוֹל שׁוֹפָר שִׁיר חָדָשׁ
בִּמְצִלְתַּיִם וּבְתֻפִּים שִׁיר חָדָשׁ

בַּת עַמִּי עוּרִי הִתְעוֹרְרִי
פִּצְחִי רִנָּה וָשִׁיר

שְׁפֹךְ חֲמָתְךָ אֶל
הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא
יְדָעוּךָ וְעַל מַמְלָכוֹת
אֲשֶׁר בְּשִׁמְךָ לֹא קָרָאוּ
כִּי אָכַל אֶת יַעֲקֹב
וְאֶת נָוֵהוּ הֵשַׁמּוּ. שְׁפָךְ
עֲלֵיהֶם זַעְמֶךָ וַחֲרוֹן
אַפְּךָ יַשִּׂיגֵם. תִּרְדֹּף
בְּאַף וְתַשְׁמִידֵם
מִתַּחַת שְׁמֵי ה׳

מנְעִי קוֹלֵךְ מִבֶּכִי
וְעֵינַיִךְ מִדִּמְעָה
כִּי יֵשׁ שָׂכָר לִפְעֻלָּתֵךְ
וְשָׁבוּ מֵאֶרֶץ אוֹיֵב
וְיֵשׁ תִּקְוָה לְאַחֲרִיתֵךְ
וְשָׁבוּ בָנִים לִגְבוּלָם:

אוֹדְךָ כִּי עֲנִיתָנִי
וַתְּהִי לִי לִישׁוּעָה.
אֶבֶן מָאֲסוּ הַבּוֹנִים
הָיְתָה לְרֹאשׁ פִּנָּה.

מאֵת יְהוָה הָיְתָה זֹּאת
הִיא נִפְלָאת בְּעֵינֵינוּ.
זֶה הַיּוֹם עָשָׂה יְהוָה
נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בוֹ.

אַל תִּירָא

כִּי גְאַלְתִּיךָ
קְרָאתִי בְשִׁמְךָ לִי
אָתָּה׃ כִּי תַעֲבֹר
בַּמַּיִם אִתְּךָ אָנִי
וּבַנְּהָרוֹת· לֹא יִשְׁטְפוּךָ כִּי תֵלֵךְ בְּמוֹ
אֵשׁ לֹא תִכָּוֶה וְלֶהָבָה לֹא תִבְעַר בָּךְ׃
אַל תִּירָא כִּי אִתְּךָ אָנִי מִמִּזְרָח אָבִיא
זַרְעֶךָ וּמִמַּעֲרָב אֲקַבְּצֶךָּ׃ אֹמַר לַצָּפוֹן
תֵּנִי וּלְתֵימָן אַל תִּכְלָאִי הָבִיאִי בָנַי
מֵרָחוֹק וּבְנוֹתַי מִקְצֵה הָאָרֶץ׃ אַל תִּירָא
עַבְדִּי יַעֲקֹב וִישֻׁרוּן בָּחַרְתִּי בוֹ׃ כִּי
אֶצָּק מַיִם עַל צָמֵא וְנֹזְלִים עַל יַבָּשָׁה

אֶצֹּק רוּחִי עַל
זַרְעֶךָ וּבִרְכָתִי עַל
צֶאֱצָאֶיךָ׃ וְצָמְחוּ
בְּבֵין חָצִיר כַּעֲרָבִים
עַל יִבְלֵי מָיִם׃

כי בשמחה

תֵּצֵאוּ וּבְשָׁלוֹם תּוּבָלוּן
הֶהָרִים וְהַגְּבָעוֹת יִפְצְחוּ
לִפְנֵיכֶם רִנָּה. וּשְׁאַבְתֶּם מַיִם
בְּשָׂשׂוֹן מִמַּעַיְנֵי הַיְשׁוּעָה. צַהֲלִי
וָרֹנִּי יוֹשֶׁבֶת צִיּוֹן הַלְלוּיָהּ.

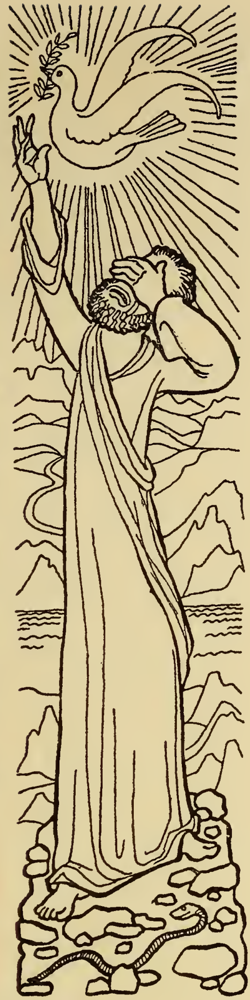

שֶׁמֶּלֶךְ הַמָּשִׁיחַ נִגְלֶה בָּהּ, כָּל מַלְכֵי אֻמּוֹת
הָעוֹלָם מִתְגָּרִים זֶה בָּזֶה וְכָל אֻמּוֹת
הָעוֹלָם מִתְרַעֲשׁוֹת וּמִתְבַּהֲלוֹת וְנוֹפְלוֹת
עַל פְּנֵיהֶן וְאוֹחֲזִים אוֹתָן צִירִים כְּצִירֵי
יוֹלֵדָה. וְיִשְׂרָאֵל מִתְרַעֲשִׁים וּמִתְבַּהֲלִים
וְאוֹמְרִים: לְהֵיכָן נֵלֵךְ. לְהֵיכָן נָבוֹא. אוֹמֵר
לָהֶם: בָּנַי, אַל תִּתְיָרְאוּ, כָּל מַה שֶּׁעָשִׂיתִי
לֹא עָשִׂיתִי אֶלָּא בִּשְׁבִילְכֶם. מִפְּנֵי מָה
אַתֶּם מִתְיָרְאִים. אַל תִּירָאוּ. הִגִּיעַ זְמַן
גְּאֻלַּתְכֶם. וְלֹא כִּגְאֻלָּה רִאשׁוֹנָה גְּאֻלָּה
אַחֲרוֹנָה. גְּאֻלָּה רִאשׁוֹנָה הָיָה לָכֶם צַעַר
וְשִׁעְבּוּד מַלְכֻיּוֹת אַחֲרֶיהָ, אֲבָל גְּאֻלָּה
אַחֲרוֹנָה אֵין צַעַר וְשִׁעְבּוּד מַלְכֻיּוֹת אַחֲרֶיהָ.

בְּשׁוּב ה׳ אֶת שִׁיבַת צִיּוֹן הָיִינוּ כְּחֹלְמִים
אָז יִמָּלֵא שְׂחוֹק פִּינוּ וּלְשׁוֹנֵנוּ רִנָּה אָז
יֹאמְרוּ בַגּוֹיִם הִגְדִּיל יְהוָֹה לַעֲשׂוֹת
עִם אֵלֶּה: הִגְדִּיל יְהוָֹה לַעֲשׂוֹת עִמָּנוּ
הָיִינוּ שְׂמֵחִים: שׁוּבָה יְהוָֹה אֶת שְׁבוּתֵנוּ
כַּאֲפִיקִים בַּנֶּגֶב. הַזֹּרְעִים בְּדִמְעָה בְּרִנָּה
יִקְצֹרוּ: הָלוֹךְ יֵלֵךְ וּבָכֹה נֹשֵׂא מֶשֶׁךְ
הַזָּרַע בֹּא יָבֹא בְרִנָּה נֹשֵׂא אֲלֻמֹּתָיו:

בְּשָׁעָה שֶׁהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ
הוּא גּוֹאֵל אֶת יִשְׂרָאֵל,
שְׁלשָׁה יָמִים קֹדֶם שֶׁיָּבוֹא
מָשִׁיחַ, בָּא אֵלִיָּהוּ וְעוֹמֵד
עַל הָרֵי יִשְׂרָאֵל וּבוֹכֶה
וּמַסְפִּיד עֲלֵיהֶם וְאוֹמֵר:
הָרֵי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל עַד
מָתַי אַתֶּם עוֹמְדִים בְּחֹרֶב
צִיָּה וּשְׁמָמָה. וְקוֹלוֹ נִשְׁמָע
מִסּוֹף הָעוֹלָם וְעַד סוֹפוֹ
וְאַחַר כָּךְ אוֹמֵר לָהֶם:

בא שלום לעולם

אֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא, אֵלִיָּהוּ הַתִּשְׁבִּי
אֵלִיָּהוּ הַגִּלְעָדִי. בִּמְהֵרָה יָבוֹא
אֵלֵינוּ עִם מָשִׁיחַ בֶּן דָּוִד.

וְהָיָה בְּאַחֲרִית הַיָּמִים נָכוֹן יִהְיֶה
הַר בֵּית יְהוָה בְּרֹאשׁ הֶהָרִים
וְנִשָּׂא מִגְּבָעוֹת וְנָהֲרוּ אֵלָיו
כָּל הַגּוֹיִם: וְהָלְכוּ עַמִּים רַבִּים
וְאָמְרוּ לְכוּ וְנַעֲלֶה אֶל הַר
יְהוָה אֶל בֵּית אֱלֹהֵי יַעֲקֹב
וְיֹרֵנוּ מִדְּרָכָיו וְנֵלְכָה בְּאֹרְחֹתָיו
כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תוֹרָה וּדְבַר
יְהוָה מִירוּשָׁלָם: וְשָׁפַט בֵּין
הַגּוֹיִם וְהוֹכִיחַ לְעַמִּים רַבִּים
וְכִתְּתוּ חַרְבוֹתָם לְאִתִּים
וַחֲנִיתוֹתֵיהֶם לְמַזְמֵרוֹת
לֹא יִשָּׂא גוֹי אֶל גּוֹי חֶרֶב

ולא ילמדו
עוד מלחמה

עַל הַר גָּבֹהַ עֲלִי לָךְ מְבַשֶּׂרֶת צִיּוֹן
הָרִימִי בַכֹּחַ קוֹלֵךְ מְבַשֶּׂרֶת יְרוּשָׁלָם
הָרִימִי אַל תִּירָאִי אִמְרִי לְעָרֵי יְהוּדָה
הִנֵּה אֱלֹהֵיכֶם:

הִנֵּה יָמִים בָּאִים נְאֻם
ה׳ וְנִגַּשׁ חוֹרֵשׁ בַּקֹּצֵר
וְדֹרֵךְ עֲנָבִים בְּמֹשֵׁךְ
הַזָּרַע וְהִטִּיפוּ הֶהָרִים
עָסִיס וְכָל הַגְּבָעוֹת תִּתְמוֹגַגְנָה:
וְשַׁבְתִּי אֶת שְׁבוּת עַמִּי יִשְׂרָאֵל
וּבָנוּ עָרִים נְשַׁמּוֹת וְיָשָׁבוּ
וְנָטְעוּ כְרָמִים וְשָׁתוּ אֶת יֵינָם
וְעָשׂוּ גַנּוֹת וְאָכְלוּ אֶת פְּרִיהֶם:
וּנְטַעְתִּים עַל אַדְמָתָם וְלֹא
יִנָּתְשׁוּ עוֹד מֵעַל אַדְמָתָם
אֲשֶׁר נָתַתִּי לָהֶם:

א

דִּיר בִּמְלוּכָה
בָּחוּר כַּהֲלָכָה
גְּדוּדָיו יֹאמְרוּ לוֹ:

ד

גוּל בִּמְלוּכָה
הָדוּר כַּהֲלָכָה
וָתִיקָיו יֹאמְרוּ לוֹ:

ע

נָו בִּמְלוּכָה
פּוֹדֶה כַּהֲלָכָה
צַדִּיקָיו יֹאמְרוּ לוֹ:

ת

קִיף בִּמְלוּכָה
תּוֹמֵךְ כַּהֲלָכָה
תְּמִימָיו יֹאמְרוּ לוֹ:

לְךָ וּלְךָ, לְךָ כִּי לְךָ, לְךָ
אַף לְךָ, לְךָ יְיָ הַמַּמְלָכָה,
כִּי לוֹ נָאֶה, כִּי לוֹ יָאֶה.

אֶחָד מִי יוֹדֵעַ

אֶחָד אֲנִי יוֹדֵעַ
אֶחָד אֱלֹהֵינוּ
שֶׁבַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ:
שְׁנֵי לֻחוֹת הַבְּרִית
שְׁלֹשָׁה אָבוֹת
אַרְבַּע אִמָּהוֹת
חֲמִשָּׁה חוּמְשֵׁי תוֹרָה
שִׁשָּׁה סִדְרֵי מִשְׁנָה
שִׁבְעָה יְמֵי שַׁבַּתָּא
שְׁמוֹנָה יְמֵי מִילָה
תִּשְׁעָה יַרְחֵי לֵדָה
עֲשָׂרָה דִּבְּרַיָּא
אַחַד עָשָׂר כּוֹכְבַיָּא
שְׁנֵים עָשָׂר שִׁבְטַיָּא
שְׁלֹשָׁה עָשָׂר מִדַּיָּא

חַד גַּדְיָא

דְּזַבִּין אַבָּא בִּתְרֵי
זוּזֵי
וְאָתָא שׁוּנְרָא
וְאָכְלָה לְגַדְיָא
וְאָתָא כַלְבָּא
וְנָשַׁךְ לְשׁוּנְרָא
וְאָתָא חוּטְרָא
וְהִכָּה לְכַלְבָּא
וְאָתָא נוּרָא
וְשָׂרַף לְחוּטְרָא
וְאָתָא מַיָּא
וְכָבָה לְנוּרָא
וְאָתָא תוֹרָא
וְשָׁתָה לְמַיָּא
וְאָתָא הַשּׁוֹחֵט
וְשָׁחַט לְתוֹרָא
וְאָתָא מַלְאַךְ
הַמָּוֶת
וְשָׁחַט לְשׁוֹחֵט
וְאָתָא הקב"ה
וְשָׁחַט
לְמַלְאַךְ הַמָּוֶת:

חסל

סדור פסח כהלכתו ככל
משפטו וחקתו כאשר זכינו
לסדר אותו כן נזכה
לעשותו. קרב נהל נטעי כנה
פדוים לציון

ברנה

גבערת · ברנר
שנת תשט"ו
עטורים - א. חצור
כתב - מ. ברנד
דפוס - אריאלי

